

•

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONUNCU DAİRE

Esas No : 2016/2785

Karar No : 2020/4434

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Bakanlığı

VEKİLİ : Huk. Müş. Yrd.

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN_KONUSU : ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E: ... , K: ... sayılı dava konusu işlemin iptali yolundaki kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Türk vatandaşı ile evlenen Yunanistan uyruklu davacının, Türk vatandaşlığına geçmek için yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 27/11/2014 tarih 108077 sayılı işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E: ... , K: ... sayılı kararıyla; uyuşmazlığa konu olayda davacı ile ilgili olarak güvenlik birimlerince mahallinde yapılan araştırmalar sonucu düzenlenen tutanaklarda evlilik birliği içerisinde eşiyle bir arada oturdukları, komşularıyla iyi münasebetleri olduğu, Türk kültür, örf ve adetlerine bağlı olarak yaşadıkları, 15/05/2014 tarihinde ... Valiliği Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonu Mülakat ve Değerlendirme Formunda 5901 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen şartları taşıdığının belirlendiği, davacının "resmi belgede sahtecilik" suçundan yargılandığı dava neticesinde ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin E: ... , K: ... sayılı kararıyla kamu davasının zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verildiği, ... Asliye Ceza Mahkemesi'nin E: ... , K: ... sayılı kararıyla davacının "reşit olmayan mağdureyi rızasıyla alıkoymak ve rızayla birden fazla ırzına geçip kızlık bozma" suçunu işlediğine dair mahkumiyetini gerektirecek kesin ve inandırıcı deliller bulunmadığından beraatine karar verildiği, bu davanın Yargıtay aşamasında ise her ne kadar anılan kararın bozulmasına karar verilmiş olsa da bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden sanık hakkında açılan kamu davasının zamanaşımı nedeniyle düşmesine karar verildiği, bu kararlar ceza veya mahkumiyet olarak değerlendirilemeyeceği gibi böyle bir kabulün masumiyet karinesinin ihlali anlamına geleceği, ayrıca incelenen olayda davacının vatandaşlığa alınma şartlarını taşımadığına ilişkin bir tespitin bulunmaması, davacının evlilik birliği içerisinde eşi ile bir arada oturduğu ve davanın açıldığı tarihte bebek bekledikleri, Türk gelenek örf ve adetlerine göre hareket ettiği, davacının evlendiği 25/12/2010 tarihinden önce açılan ve aleyhine bir sonuç doğurmayan davalardan bahisle vatandaşlık talebinin reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlem iptal edilmiştir.

TEMYİZ_EDENİN_İDDİALARI : Davalı idare tarafından, davacının resmi belgede sahtecilik ve reşit olmayan mağdureyi rızasıyla alıkoymak ve rızayla birden fazla ırzına geçip kızlık bozma fiillerinin içerisinde bulunmasının tek başına vatandaşlığa başvurusunun reddi için yeterli olduğu ilgili yönetmelikte bu fiiller hakkında yargı ya da mahkumiyet kararı aranmadığı ve bu konuda davalı idarenin takdir yetkisi bulunduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI_TARAFIN_SAVUNMASI : Davacı tarafından savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

İdare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarenin temyiz isteminin reddine,
2. Dava konusu işlemin iptali yolundaki ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E: ... , K: ... sayılı temyize konu kararının ONANMASINA,
3. 2577 sayılı Kanun'un (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 (on beş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 03/11/2020 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.

(X)-KARŞI OY :

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunun'un, Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması" başlıklı 16. maddesinde" (1) Bir Türk vatandaşı ile evlenme doğrudan Türk vatandaşlığını kazandırmaz. Ancak bir Türk vatandaşı ile en az üç yıldan beri evli olan ve evliliği devam eden yabancılar Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunabilir. Başvuru sahiplerinde;

- a) Aile birliği içinde yaşama,
- b) Evlilik birliği ile bağdaşmayacak bir faaliyette bulunmama,
- c) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama, şartları aranır..." düzenlemesi yapılmıştır.

Türk vatandaşının, bir yabancı ile evlenmesi halinde, yabancı olan eşin evlilik yolu ile vatandaşlık talebinde bulunması durumunda, 5901 sayılı Kanun'un 16. maddesi ile yabancının, Türk vatandaşlığını kazanmak için başvurabilmesinin asgari koşulunun üç bent halinde sayıldığı, bunların birlikte aranacağını belirtildiği, "millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama" şartının bir mahkumiyete bağlanmadığı; idarece değerlendirme yapılırken özellikle; uyuşturucu, kaçakçılık, hırsızlık, fuhuş, terör ile ilgili vakaların dikkate alındığı görülmektedir.

Mutlak anlamda kişiye sıkı sıkıya bağlı olan evlenme kararı, Türk vatandaşlarının kişisel tercihi iken; Türk vatandaşı ile evlenen yabancının vatandaşlığa kabulü; kamu hizmetine girme, sosyal güvenlik kurumlarından yararlanma, seçme seçilme hakkı kazanma gibi... kamusal sonuçlar doğurduğundan; başvuruda bulunan yabancının, mevzuatta aranan asgari şartları taşıyıp taşımadığına ilişkin davalı idarece gerekli inceleme ve araştırma yapıldıktan sonra, vatandaşlık isteminin kabul edilip, edilmeyeceği hususunda yapılacak değerlendirmede geniş bir taktir hakkı bulunduğu tartışmasızdır.

Dava dosyası incelendiğinde; davacının Türk vatandaşlığına alınması talebiyle yapmış olduğu başvurunun incelendiği ve istemin reddi yönünde tesis edilen işlemde hukuka

aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenle, davacının başvurusunun reddi yönünde tesis edilen işlemin iptali yolunda verilen mahkeme kararının, yukarıda belirtilen gerekçeyle bozulması gerektiği oyu ile aksi yöndeki Daire kararına katılmıyorum.

(XX) - KARŞI OY:

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 16. maddesinde, bir Türk vatandaşı ile evlenmenin doğrudan Türk vatandaşlığını kazandırmayacağı, ancak bir Türk vatandaşı ile en az 3 yıldan beri evli olan ve evliliği devam eden yabancıların Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunabilecekleri, başvuru sahiplerinde; aile birliği içinde yaşama, evlilik birliği ile bağdaşmayacak bir faaliyette bulunmama şartlarının aranacağı, 10. maddesinde ise Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancıнын, bu Kanunda belirtilen şartları taşıması halinde yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabileceği ancak anılan şartları taşımanın vatandaşlığın kazanılmasında kişiye mutlak bir hak sağlamayacağı kurala bağlanmıştır.

Bu kapsamda, vatandaşlık verme hususunda devletin hükümrانlık hakkı ve takdir yetkisi bulunduğu açık olup; davacının Türk vatandaşlığına alınma talebiyle yaptığı başvurunun, bazı faaliyet ve eylemleri nedeniyle yargılandığı ve suç kayıtları dikkate alınmak suretiyle reddi yönünde tesis olunan dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerektiği görüşüyle Dairemizin onama kararına katılmıyorum.